

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

01135, м. Київ, проспект Перемоги, 10 Тел. (044) 486 2442, факс (044) 274 1049 vvv@minosvit.piiit.kiev.ua

21.08.08 № Ч.Ч-19/2009
На № _____ від _____

Ректорам вищих навчальних
закладів III-IV рівня акредитації

Департамент вищої освіти надсилає для використання в роботі
Рекомендації Науково-методичної бібліотечної комісії.

Додаток: на 6 арк.

Директор департаменту

Я.Я. Болубаш

Рекомендації Науково-методичної бібліотечної комісії

19 травня 2008 року в Міністерстві освіти і науки України відбулось чергове засідання Науково-методичної бібліотечної комісії. В роботі Комісії взяли участь члени Комісії та її секцій. Засідання проходило під головуванням директора департаменту вищої освіти МОН Болюбаш Я. Я. та за участі першого заступника директора Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН Левківського К.М. До порядку денного було включено питання: “Реформування вищої освіти на сучасному етапі: законодавче забезпечення” (Болюбаш Я.Я.), “Актуальні проблеми діяльності бібліотек вищих навчальних закладів України” (заст. гол. НМБК Кириленко О.Г.), обговорювались поточні питання, було затверджено оновлений склад Комісії та її секцій.

Комісія відзначає, що за останні роки значно підвищилась увага з боку МОН України до діяльності та проблем бібліотек вищих навчальних закладів. Тільки у 2007 році питання ролі та значення бібліотек у сучасному освітньо-науковому та інформаційному просторі двічі обговорювались керівництвом МОН України як з директорами бібліотек (нарада 2007 р. у м.Дніпропетровську), так і з керівниками вищих навчальних закладів (колегія МОН від 22.02. 2007 року). Це дало певний поштовх до позитивних зрушень як у формуванні бібліотечних інформаційних ресурсів, так і в технічному оснащенні бібліотечної діяльності. Зокрема, за 2007 рік фонди бібліотек порівняно з 2006 р. зросли на 1698684 примірники документів, комп'ютерний парк зріс на 954 одиниці. Сьогодні 168 бібліотек (понад 75 відсотків від загальної кількості) забезпечені ліцензованим бібліотечним програмним продуктом, що дає можливість автоматизувати практично всі технологічні процеси, організувати обслуговування користувачів в автоматизованому режимі. Бібліотеки отримали можливість активізувати свою діяльність по створенню електронних каталогів та тематичних баз даних, відкрити користувачам доступ до численних світових інформаційних масивів через мережу Інтернет. Значна кількість бібліотек впритул підійшла до створення електронної бібліотеки.

Але, на жаль, в діяльності бібліотек вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації є ще багато труднощів, проблем та невирішених питань, що значно ускладнює їх подальший поступ на шляху розвитку інноваційної діяльності по забезпеченню наукової та навчально-виховної роботи.

Науково-методична бібліотечна Комісія прийняла рішення

Просити Міністерство освіти і науки України:

1. Для оперативного вирішення питань, що стосуються бібліотечної та інформаційної діяльності, передбачити в структурі Департаменту вищої освіти штатну одиницю.
2. Сприяти впорядкуванню, вдосконаленню законодавства, що регламентує інформаційно-бібліотечну діяльність, та адаптації нормативно-правової бази інноваційної діяльності бібліотек до сучасних вимог.

3. При плануванні оснащення вищих навчальних закладів технічними засобами та комп'ютерною технікою враховувати потреби бібліотек, передбачаючи цільове їх забезпечення технологіями надійного накопичення, зберігання та використання електронних інформаційних ресурсів.

4. Вирішити питання щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації бібліотечних працівників. Розглянути можливість здобуття працівниками бібліотек вищих навчальних закладів безоплатної другої вищої освіти та підготовки управлінського резерву з перспективних молодих співробітників, які досконало володіють традиційними бібліотечними технологіями, бачать перспективу та реальні шляхи їх вдосконалення, але потребують підготовки з основ управлінської діяльності.

5. Надати бібліотекам практичну допомогу у вирішенні на державному рівні питання стосовно введення до штатного розкладу бібліотек посад системного, веб-адміністратора та операторів, що забезпечить обслуговування на належному фаховому рівні функціонування автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем. Передбачити внесення цих посад до Переліку працівників бібліотек, які мають право на доплату за вислугу років (постанова Кабінету Міністрів України від 22 січня 2005 р. №84 «Про затвердження Порядку виплати доплат за вислугу років працівникам державних і комунальних бібліотек»).

6. Періодично заслуховувати на засіданнях колегії МОН України інформацію Рад ректорів вищих навчальних закладів окремих регіонів про хід виконання рішення колегії МОН від 22 листопада 2007 р. та виконання листа МОН від 23.03.2007 р. №1/9-175.

7. Включити до звітів вищих навчальних закладів по забезпеченню навчального процесу підручниками та навчальними посібниками інформацію щодо кількості назв цих видань на електронних носіях.

8. Розглянути питання можливості створення на базі провідних вищих навчальних закладів реставраційного центру для ремонту, консервації, реставрації та санітарної обробки рідкісних та цінних видань з фондів бібліотек вищих навчальних закладів.

9. Спільно з Міністерством культури і туризму України вирішити питання про врахування кадрових потреб бібліотек вищих навчальних закладів при формуванні обсягів прийому до вищих навчальних закладів, що готують кадри відповідних бібліотечних спеціальностей.

10. Розглянути питання підготовки кадрів для бібліотек вищих навчальних закладів на базі гуманітарних та педагогічних університетів I-IV рівнів акредитації, в т.ч. в межах їх цільової підготовки.

11. Затвердити оновлений склад Науково-методичної бібліотечної комісії та доповнений перелік Зональних (обласних) методичних центрів.

Рекомендувати керівникам вищих навчальних закладів:

1. Забезпечити виконання рішення колегії МОН від 22 листопада 2007р. та рекомендацій, викладених у листі МОН від 23.03.07р. №1/9-175.

Відповідно до цих документів дотримуватись нормативів цільового відрахування 10 – 15 відсотків позабюджетних коштів на комплектування бібліотечних фондів.

2. Створити необхідні організаційно - економічні умови для кадрового, фінансового, інформаційного та технічного забезпечення усіх ланок інноваційної бібліотечної діяльності.

3. Всебічно підтримувати участь бібліотек у корпоративних бібліотечно-інформаційних проєктах, науково-освітніх програмах, консорціумах та асоціаціях, забезпечувати придбання інформаційних систем для пошуку бібліографічних та повнотекстових інформаційних ресурсів через мережу Інтернет, що забезпечить широкий

доступ професорсько-викладацького складу, науковців, аспірантів, докторантів, студентів навчальних закладів до українських та світових джерел наукової і професійної інформації, розширення партнерства, співпраці, обміну знаннями між університетами.

4. Сприяти участі бібліотек у заходах, спрямованих на активізацію виховної роботи серед студентської молоді.

5. Посилити увагу до питань забезпечення зберігання та фізичного стану бібліотечних фондів, особливо рідкісних та цінних видань. З цією метою передбачити постійний нагляд за системами пожежної безпеки, регулярне проведення заходів санітарно-гігієнічної обробки та біозахисту бібліотечних фондів тощо

6. Для запобігання випадків крадіжок та несанкціонованого вносу літератури встановити в бібліотеках спеціальні системи захисту.

7. Для запобігання негативних наслідків невідповідних санітарно-гігієнічних умов праці та застосування комп'ютерних технологій передбачити в колективному договорі обов'язкові щорічні медичні огляди, атестацію бібліотечних робочих місць, виділення коштів на оздоровлення бібліотечних працівників тощо.

8. Надавати працівникам бібліотек можливість підвищення кваліфікації, для чого передбачити в бюджеті навчального закладу статтю витрат на оплату курсів підвищення кваліфікації, відрядження та стажування в провідних бібліотеках України та за її межами.

Науково-методичній бібліотечній комісії:

1. Доопрацювати та затвердити наказами Міністерства освіти і науки технологічні інструкції та матеріали до курсу "Інформаційна культура користувача".

2. Вивчити питання та підготувати пропозиції щодо підготовки кадрів для бібліотек вищих навчальних закладів.

3. Заслухати на засіданні Комісії питання:

- застосування інноваційних технологій у виховній роботі серед студентської молоді;

- інформаційно-аналітичний огляд стану та проблем впровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій у практику діяльності бібліотеки;

- стан роботи із створення зведеної бази даних рідкісних та цінних видань бібліотек вищих навчальних закладів;

- забезпечення освітніх і наукових потреб користувачів бібліотек вищих навчальних закладів та розвиток міжбібліотечної взаємодії.

Зональним (обласним) методичним центрам:

1. Активізувати роботу з підвищення кваліфікації працівників усіх рівнів. Особливу увагу приділити наданню та вдосконаленню навичок пошуку, обробки, зберігання інформації засобами сучасних телекомунікаційних технологій, основ менеджменту, маркетингу тощо.

2. У планах роботи передбачити підвищення управлінської кваліфікації керівних кадрів та підготовку управлінського резерву. Провести семінари по вивченню та запровадженню директивної документації і стандартів, що регламентують бібліотечну діяльність.

3. Поновити (започаткувати) практику стажування бібліотечних працівників всіх рівнів в бібліотеках провідних вищих навчальних закладів міста, регіону, держави.

Бібліотекам вищих навчальних закладів:

1. Активізувати практичний діалог «Видавництво – бібліотека» з метою кооперації зусиль щодо поліпшення якості наукових та навчальних видань, забезпечення літературою наукового та навчально-виховного процесів вищого навчального закладу.

2. Спрямувати впровадження новітніх комп'ютерних технологій на удосконалення бібліотечно-бібліографічних та інформаційних послуг, задоволення інформаційних потреб, підвищення інформаційної культури студентів та створення для користувачів комфортного інформаційного середовища

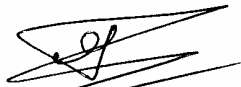
3. Органічно поєднувати надання знань з прищепленням та розвитком моральності і духовності студентської молоді, укріпленню її громадської життєвої позиції тощо. Реалізовувати виховну функцію, залучаючи студентів до інформації культурного, гуманістичного характеру, використовувати Інтернет - можливості як для пошуку і розповсюдження знань, так і для духовного розвитку молоді.

4. Приділяти більше уваги роботі з бібліотеками у відокремлених структурних підрозділах вищих навчальних закладів, надавати їм методичну допомогу та консультації з організаційних питань, питань вдосконалення інформаційних та бібліотечних процесів. Статистичну інформацію про діяльність бібліотек цих підрозділів у своєму звіті подавати окремим рядком.

5. Ширше висвітлювати позитивний досвід сучасної організації діяльності бібліотек в друкованих виданнях МОН, фахових виданнях, на власних сайтах та сайті Наукової бібліотеки Київського національного університету імені Тараса Шевченка, бібліотек – Зональних (обласних) методичних центрів, провідних бібліотек вищих навчальних закладів України.

6. Активізувати міжбібліотечну взаємодію, включаючи міжбібліотечний обмін навчальною, науковою літературою як на паперових, так і на електронних носіях.

Голова НМБК,
директор департаменту вищої освіти

Я.Я.Болубаш

Секретар НМБК

І.М.Федорова